

ABSTRACT Ergotherapeutisch advies bij ouderen met dementie en visuele beperkingen in het kader van levenskwaliteit verhogend handelen en beleven

Kern-/ trefwoorden bachelorproef:

Dementie, visuele beperkingen, levenskwaliteit, deurstickers, desoriëntatie, persoonsgebonden - en omgevingsadviezen

Onderzoeksvraag:

Deze bachelorproef onderzoekt (1) welke problemen oudere personen met dementie die op een zorgafdeling wonen kunnen ervaren wanneer ze ook met visuele beperkingen worden geconfronteerd en (2) welke adviezen de ergotherapeut kan geven om de ervaren problemen te verminderen of op te heffen en zo de levenskwaliteit van deze personen te verhogen of te optimaliseren.

Korte samenvatting bachelorproef:

Visuele problemen worden vaak niet opgemerkt of onderkend bij personen met dementie. Nochtans hebben deze problemen een grote impact op het dagelijks functioneren en levenskwaliteit van oudere personen met dementie. Door visuele beperkingen en verlies aan mogelijkheden komt de persoon niet of nauwelijks tot handelen en participatie, waardoor zijn levenskwaliteit vermindert.

Deze bachelorproef onderzoekt (1) welke problemen personen met dementie die op een zorgafdeling wonen kunnen ervaren wanneer ze ook met visuele beperkingen worden geconfronteerd en (2) welke adviezen de ergotherapeut kan geven om de ervaren problemen te verminderen of op te heffen en zo de levenskwaliteit van deze personen te verhogen of te optimaliseren.

Vanuit literatuuronderzoek komt naar boven dat (1) personen met dementie veelvuldige visuele beperkingen kunnen ervaren, die veroorzaakt worden door dementiepathologie, ouderdomsgerelateerde stoornissen of een combinatie van beide en (2) reiken experts verscheidene oplossingen aan om deze problematiek algemeen aan te pakken.

In het praktijkdeel van deze studie wordt, via een concrete casus, ergotherapeutisch advies aangeboden om de levenskwaliteit van mensen met dementie en visuele beperkingen in het Mechelse woonzorgcentrum 'De Lisdodde' te verhogen. Zowel persoonsgebonden advies als voorstellen om de directe fysieke omgeving te verbeteren worden aangereikt. Binnen de omgevingsvoorstellen wordt er dieper ingegaan op het plaatsen van deurstickers op slaapkamerdeuren, als mogelijke interventie om desoriëntatie te beperken. De eerste bevindingen over de deurstickers geven aan dat er een indicatie is dat de levenskwaliteit van de bewoners licht verbeterd is, maar dit moet verder onderzocht worden. De gangen krijgen hierdoor ook een huiselijkere sfeer en dit verhoogt de sociale interactie.

Op basis van het uitgevoerd onderzoek kan men besluiten dat op-maat-gemaakt advies en interventie(s) noodzakelijk zijn. De rol van de ergotherapeut is hier van enorm belang, gezien hij vanuit zijn functie de brug kan slaan tussen de specifieke noden van de persoon met dementie en visuele beperkingen en de mogelijkheden die de omgeving kan bieden.

Ondanks de leerlessen en tips van de experts, is het duidelijk dat er nog maar weinig onderbouwde praktijkervaring aanwezig is binnen de Vlaamse woonzorgcentra inzake interventies om de levenskwaliteit van personen met dementie en visuele beperkingen te verhogen en moeten nieuwe oplossingen meer uitgetest en beter opgevolgd moeten worden.

Referentielijst:

- Armstrong, R., & Kergoat, H. (2015). Oculo-visual changes and clinical considerations affecting older patients with dementia. *Ophthalmic & Physiological Optics*(35), 352-376.
- Berger, S. (2012). Is my world getting smaller? The challenges of living with vision loss. *Journal of Visual Impairment & Blindness*, 106(1), 5-16. doi:10.1177/0145482X1210600102
- Dröes, R., Schols, J., & Scheltjens, P. (2018). *Meer kwaliteit van leven*. Houten: Diagnosis Uitgevers. doi:10.1007/978-90-368-2048-6
- Hofman, H., Swartjes, B., & Koevoets, G. (2005). Oog hebben voor slechtziendheid: visuele beperkingen bij dementerenden. *Denkbeeld*(17), 64-67. doi:10.1007/BF03059203
- Stroobants, E., & Verhaest, P. (2015). *Architectonica. Een thuis voor mensen met dementie*. Antwerpen: Uitgeverij Epo.

Persoonlijk e-mailadres:

annsophiecobbaert@yahoo.com